

Shivaji University , Kolhapur

Question Bank For Mar 2022 (Summer) Examination

Subject: Political Science Paper: DSC D36 Paper-6

(Indian Political Thought -part-2) (Subject Code - 73464)

Q 1. Choose and write the correct alternative from following. [१०]

पुढील पैकी योग्य पर्याय निवडा व लिहा.

1

When did Mahatma Gandhi started Civil Disobedience movement?

महात्मा गांधींनी सविनय कायदेभंगाची चळवळ कधी सुरु केली?

1920 १९२० 1925 १९२५ 1930 १९३० 1935 १९३५

2

Who wrote the book "My Experiments with Truth"?

"माझे सत्याचे प्रयोग" हा ग्रंथ कोणी लिहिला?

Lokmanya Tilak लोकमान्य टिळक Justice Ranade न्यायमूर्ती रानडे

Jawaharlal Nehru जवाहरलाल नेहरू Mahatma Gandhi महात्मा गांधी

3

In which year Mahatma Gandhi started the non co-operative movement?

महात्मा गांधींनी असहकार चळवळ कोणत्या साली सुरु केली?

1920 १९२० 1919 १९१९ 1916 १९१६ 1921 १९२१

4

Who wrote the book "Hind-Swaraj"?

"हिंद स्वराज" हा ग्रंथ कोणी लिहिला?

Lokmanya Tilak. लोकमान्य टिळक Justice Ranade न्यायमूर्ती रानडे

Jawaharlal Nehru जवाहरलाल नेहरू Mahatma Gandhi महात्मा गांधी

5

Who wrote the book "Unto This Last"

"अंन्दु धिस लास्ट" हा ग्रंथ कोणी लिहिला?

Mahatma Gandhi महात्मा गांधी

Tolstoy टॉलस्टॉय

Ruskin रस्किन

Lenin लेनिन

6

How many types of truth are told by Mahatma Gandhi?

महात्मा गांधींनी सत्याचे किती प्रकार सांगितले आहेत?

Two दोन Three तीन Four चार Five पाच

7

Which religion was adopted by Dr. Ambedkar in 1956?

डॉ. आंबेडकर यांनी 1956 साली कोणता धर्म स्वीकारला?

Parsi पारसी Christian ख्रिश्चन Jain जैन Bauddh बौद्ध

8

Which movement was started by Mahatma Gandhi In 1942?

महात्मा गांधींनी 1942 साली कोणती चळवळ सुरू केली?

Khilafat movement खिलाफत चळवळ Non-cooperation movement असहकार चळवळ

Civil disobedience सविनय कायदेभंग Quit India movement चले जाव चळवळ

9

In which book Dr. Ambedkar presented his thoughts about the State?

डॉ. आंबेडकरांनी आपले राज्य विषयक विचार कोणत्या ग्रंथात मांडले आहेत?

Annihilation of Caste अनहिलेशन ऑफ कास्ट State and Minorities स्टेट अँड मायनॉरिटीज

Thoughts on Pakistan थॉट्स ऑन पाकिस्तान Who were Shudras हु वेअर शुद्राज

10

Which weekly was started by Mahatma Gandhi?

महात्मा गांधींनी कोणते साप्ताहिक सुरू केले?

Harijan हरिजन Sadhana साधना

Lokrajya लोकराज्य Lokprabha लोकप्रभा

11

Who proposed the Theory of Trusteeship?

"विश्वस्त वृत्ती" चा सिद्धांत कोणी मांडला?

Justice Ranade न्यायमूर्ती रानडे Namdar Gokhale नामदार गोखले

Dadabhai Naoroji दादाभाई नवरोजी Mahatma Gandhi महात्मा गांधी

12

In which year Mahatma Gandhi went to South Africa?

महात्मा गांधी दक्षिण आफ्रिकेला कोणत्या साली गेले?

1890 १८९० 1893 १८९३ 1895 १८९५ 1896 १८९६

13

Which educational institution was established by Dr. Babasaheb Ambedkar?

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी कोणती शिक्षण संस्था स्थापन केली?

Shivaji Shikshan Sanstha शिवाजी शिक्षण संस्था

Rayet Shikshan Sanstha रयत शिक्षण संस्था

People's Education Society पीपल्स एज्युकेशन सोसायटी

Deccan Education Society डेक्कन एज्युकेशन सोसायटी

14

Which party was formed by Dr. Babasaheb Ambedkar in 1936?

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी 1936 साली कोणत्या पक्षाची स्थापना केली?

Independence Labour Party स्वतंत्र मजूर पक्ष

Republican Party रिपब्लिकन पक्ष

Socialist Party समाजवादी पक्ष

Scheduled Caste Federation शेड्युल्ड कास्ट फेडरेशन

15

Which religion was adopted by Dr. Ambedkar in 1956?

डॉ. आंबेडकर यांनी 1956 साली कोणता धर्म स्वीकारला?

a) Parsi पारसी b) Christian ख्रिश्चन c) Jain जैन d) Baudh बौद्ध

16

Who is called as the Architect of Indian Constitution?

भारतीय राज्यघटनेचे शिल्पकार असे कोणाला संबोधले जाते?

Dr Babasaheb Ambedkar डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

Jawaharlal Nehru जवाहरलाल नेहरू

Dr Rajendra Prasad डॉ. राजेंद्र प्रसाद

Mahatma Gandhi महात्मा गांधी

17

In which year the Mangaon Parishad was held?

माणगाव परिषद कोणत्या साली घेण्यात आली?

1918 १९१८ 1919 १९१९ 1920 १९२० 1921 १९२१

18

Where did the Satyagraha of Chawdaar Lake took place?

चवदार तळ्याचा सत्याग्रह कोठे झाला?

Pune पुणे Nashik नाशिक Ratnagiri रत्नागिरी Mahad महाड

19

In which year Dr. Babasaheb Ambedkar started the fortnightly Muknayak?

"मूकनायक" हे पाक्षिक डॉक्टर बाबासाहेब आंबेडकरांनी कोणत्या साली सुरू केले?

1920 १९२० 1919 १९१९ 1921 १९२१ 1925 १९२५

20

Which concept was proposed by Dr. Babasaheb Ambedkar?

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी कोणती संकल्पना मांडली?

Democratic Socialism लोकशाही समाजवाद Communism साम्यवाद

Scientific Socialism शास्त्रीय समाजवाद State Socialism राज्य समाजवाद

21

Who wrote the book "Who Were Shudras"?

"शूद्र पूर्वी कोण होते" हा ग्रंथ कोणी लिहिला?

a) Mahatma Phule महात्मा फुले

b) Dr. Ambedkar डॉ. आंबेडकर

c) Mahatma Gandhi महात्मा गांधी

d) Vitthal Ramji Shinde विठ्ठल रामजी शिंदे

22

What are the thoughts in the book "State and minorities"?

"स्टेट अँड मायनॉरिटीज" या ग्रंथात कोणते विचार आहेत?

About religion

धर्मविषयक

About state

राज्यविषयक

About caste

जात विषयक

About race

वंश विषयक

23

In which city was the agreement signed between Mahatma Gandhi and Babasaheb Ambedkar?

महात्मा गांधी आणि डॉक्टर बाबासाहेब आंबेडकर यांच्यात कोणत्या शहरात करार करण्यात आला?

Pune पुणे Mumbai मुंबई Nashik नाशिक Nagpur नागपूर

24

Which type of economy was advocated by Pandit Nehru?

पंडित नेहरूंनी भारतासाठी कोणती अर्थव्यवस्था स्वीकारली ?

- a) Mixed मिश्र b) Communist साम्यवादी
c) Capitalist भांडवलवादी d) None of these या पैकी नाही

25

By which name Pandit Nehru were glorified?

पंडित नेहरूंना कोणत्या नावाने गौरविले जाते?

- a) Devdoot देवदूत b) Rajdoot राजदूत
c) Shanti doot शांतिदूत d) Agradoot अग्रदूत

26

In which prison did Pandit Jawaharlal Nehru write his Autobiography?

कोणत्या तुरुंगात पंडित नेहरूंनी आपले आत्मचरित्र लिहीले?

- a) Naini नैनी b) Yeraweda येरवडा c) Delhi दिल्ली d) Agra आग्रा

27

To whom related Kalaram Temple Satyagraha?

काळाराम मंदिर सत्याग्रह कोणाशी संबंधित आहे?

- a) Babasaheb Ambedkar बाबासाहेब आंबेडकर b) Sane guruji साने गुरुजी
b) Mahatma Gandhi महात्मा गांधी d) Vinoba Bhave. विनोबा भावे

28

Who wrote the book "Discovery of India"?

"भारताचा शोध" हा ग्रंथ कोणी लिहिला?

- a) Mahatma Gandhi महात्मा गांधी b) Motilal Nehru मोतीलाल नेहरू
c) Jawaharlal Nehru जवाहरलाल नेहरू d) Babasaheb Ambedkar बाबासाहेब आंबेडकर

29

Who advocated the Panchsheel Principles?

पंचशील तत्वांचा पुरस्कार कोणी केला?

- a) Jawaharlal Nehru जवाहरलाल नेहरू b) Mao माओ
c) Mahatma Gandhi महात्मा गांधी d) M.N. Roy एम. एन. रॉय

30

In which year Jawaharlal Nehru became the President of Lahore Congress?

जवाहरलाल नेहरू लाहोर काँग्रेसचे अध्यक्ष कोणत्या साली झाले?

- a) 1924 १९२४ b) 1927 १९२७ c) 1928 १९२८ d) 1929 १९२९

31

Which policy was adopted by Pt. Jawaharlal Nehru in international politics?

पं. जवाहरलाल नेहरूंनी आंतरराष्ट्रीय राजकारणात कोणते धोरण स्वीकारले?

- Colonialist वसाहतवाद Expansionist विस्तारवाद
Non alignment अलिप्ततावाद Imperialist साम्राज्यवाद

32

Who is the founder of "Natal Indian Congress"?

"नाताळ इंडियन काँग्रेस" चे संस्थापक कोण आहेत?

- a) Namdar Gokhale नामदार गोखले b) Mahatma Phule महात्मा फुले
c) Mahatma Gandhi महात्मा गांधी d) Lokmanya Tilak लोकमान्य टिळक

33

Who wrote the book "Soviet Russia"?

"सोव्हिएट रशिया" हा ग्रंथ कोणी लिहिला?

- a) M N Roy मानवेंद्रनाथ रॉय b) Jawaharlal Nehru जवाहरलाल नेहरू
c) Lenin लेनिन d) Stalin स्टॅलिन

34

Which two countries signed the "Panchsheel Agreement"?

कोणत्या दोन देशांत "पंचशील करार" वर स्वाक्षरी झाली?

- India-Pakistan भारत-पाकिस्तान India-United States भारत-अमेरिका
India-China भारत - चीन India-Russia भारत-रशिया

35.

Which state did advocate by Pt. Jawaharlal Nehru?

पंडित जवाहरलाल नेहरूंनी कोणत्या राज्याचा पुरस्कार केला?

Religious	धार्मिक	Fundamentalist	मूलतत्त्ववादी
Secular	धर्मनिरपेक्ष	None of above	यापैकी नाही

36.

Which book was written by Pandit Jawaharlal Nehru?

पं.जवाहरलाल नेहरू यांनी कोणता ग्रंथ लिहिला?

Hind Swaraj	हिंद स्वराज्य	Experiment with Truth	सत्याचे प्रयोग
An Autobiography	आत्मचरित्र	Who Were Shudras	शुद्र कोण होते

37.

Who advocated the mixed economy for India?

भारतासाठी मिश्र अर्थव्यवस्थेचा पुरस्कार कोणी केला?

Dadabhai Naoroji	दादाभाई नवरोजी	Jawaharlal Nehru	जवाहरलाल नेहरू
Lokmanya Tilak	लोकमान्य टिळक	Babasaheb Ambedkar	बाबासाहेब आंबेडकर

38.

Which movement was started by Mahatma Gandhi In 1942?

महात्मा गांधींनी 1942 साली कोणती चळवळ सुरू केली?

- a) Khilafat movement खिलाफत चळवळ
- b) Non cooperation movement असहकार चळवळ
- c) Quit India movement चले जाव चळवळ
- d) Civil disobedience सविनय कायदेभंग

39

which of the following leaders was influenced by Fabian socialism?

खालीलपैकी कोणत्या नेत्यावर फेबियन समाजवादाचा प्रभाव पडला होता?

Lokmanya Tilak	लोकमान्य टिळक	Namdar Gokhale	नामदार गोखले
Pt.Jawaharlal Nehru	पंडित जवाहरलाल नेहरू	M.N. Roy	एम. एन. रॉय

40

Who is called as the Architect of Indian Constitution?

भारतीय राज्यघटनेचे शिल्पकार असे कोणाला संबोधले जाते?

Mahatma Gandhi महात्मा गांधी Babasaheb Ambedkar बाबासाहेब आंबेडकर

Jawaharlal Nehru जवाहरलाल नेहरू Dr Rajendra Prasad डॉ. राजेंद्र प्रसाद

41

In which book Mahatma Gandhi put his educational thoughts.

महात्मा गांधींनी आपले शिक्षणविषयक विचार कोणत्या ग्रंथात मांडले आहेत?

Nai Talim. नई तालीम Hind Swaraj. हिंद स्वराज्य

Sarvodaya. सर्वोदय Geeta Rahasya गीतारहस्य

42

Who has come up with radical humanism?

मूलगामी मानवतावाद कोणी मांडला आहे

A Mahatma Gandhi महात्मा गांधी

B Dr.Babasaheb Ambedkar डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर

C Pandit Nehru पंडीत नेहरू

D M.N.Roy एम.एन. रॉय

43

What was the original name of Manvendranath Roy ?

मानवेंद्रनाथ रॉय यांचे मूळ नाव काय होते.

A Dhangopal धनगोपाल

B Narendranath Bhattacharya नरेंद्रनाथ भट्टाचार्य

C Charls Marteen चार्ल्स मार्टिन

D M.N.Roy एम.एन. रॉय

44

With what Marx thought M.N. Roy agrees.

माक्सच्या कोणत्या विचाराशी एम.एन. रॉय सहमत होते.

A Class Struggle वर्ग संघर्ष Labor revolution

B Labor revolution कामगार क्रांती

C Materialism भौतिकवाद

D Additional value अतिरिक्त मूल्य

Who wrote the book "New Humanism"?

"नवमानवतावाद" हा ग्रंथ कोणी लिहिला?

- a) M N Roy मानवेंद्रनाथ रॉय b) Jawaharlal Nehru जवाहरलाल नेहरू
c) Lenin लेनिन d) Stalin स्टॅलिन

50

Who wrote the book "Beyond Communism"?

"नवमानवतावाद" हा ग्रंथ कोणी लिहिला?

- a) M N Roy मानवेंद्रनाथ रॉय b) Jawaharlal Nehru जवाहरलाल नेहरू
c) Lenin लेनिन d) Stalin स्टॅलिन

Q2 Write short notes (Any Four) टीपा लिहा. (कोणत्याही चार) (20 गुण)

1. Satyagraha सत्याग्रह
2. Dr Ambedkar's State Socialism डॉ. आंबेडकर यांचा राज्य समाजवाद
3. Gandhiji's Concept of Swaraj गांधीजींची स्वराज्याची संकल्पना
4. Gandhiji's Concept of Ramrajya गांधीजींची रामराज्य संकल्पना
5. Gandhiji's Concept of Trusteeship गांधीजींची विश्वस्त संकल्पना
6. Ahimsa अहिंसा
7. Gandhiji's Concept of Satya गांधीजींची सत्य ही संकल्पना
8. Gandhiji's Concept of Dharma महात्मा गांधी यांची धर्म संकल्पना
9. Nehru's Concept of Nonalignment जवाहरलाल नेहरू यांची अलिप्ततावाद संकल्पना
10. Nehru's thought on Composite Nationalism नेहरू यांचे संयुक्त राष्ट्रवादाविषयी विचार
11. Nehru's thought on Democracy नेहरू यांचे लोकशाहीविषयी विचार
12. Hind Swaraj हिंद स्वराज
13. Nehru's Concept of Secularism जवाहरलाल नेहरू यांची धर्मनिरपेक्षतेची संकल्पना
14. Roy's contribution in Communist Movement रॉय यांचे साम्यवादी चळवळीला योगदान
15. Roy's criticism on Marxism रॉय यांची मार्क्सवादावरील टीका
16. Roy's thought on Democracy रॉय यांनी लोकशाहीवर मांडलेली टीका
17. Dr Ambedkar's thought on Caste system डॉ. आंबेडकर यांचे जातीव्यवस्थे संदर्भातले विचार
18. Dr Ambedkar's thought on Marxism डॉ. आंबेडकर यांची मार्क्सवादावरील टीका
19. Dr Ambedkar's thought on Untouchability डॉ. आंबेडकर यांचे अस्पृशता प्रश्नावर विचार
20. New Humanism नव मानवतावाद

45

M.N. Roy Which political party was founded by in 1940?

एम.एन. रॉय यांनी १९४० साली कोणत्या राजकीय पक्षाची स्थापना केली.

- A Republican Party रिपब्लिकन पक्ष
- B Democratic Party डेमोक्रेटिक पक्ष
- C Communist Party कम्युनिस्ट पक्ष
- D Radical Democratic Party रॅडिकल डेमोक्रेटिक पक्ष

46

Who said that, 'truth is the core of knowledge and it is a humanistic value'?

सत्य हा ज्ञानाचा गाभा असून ते एक मानवतावादी मूल्य आहे, असे कोणी म्हटले आहे.

- A M.N.Roy एम.एन. रॉय
- B Pandit Nehru पंडित नेहरू
- C Mahatma Gandhi महात्मा गांधी
- D Dr.Babasaheb Ambedkar डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर

47

MN Roy did not agree with any of Karl Marx's theories

एम.एन.रॉय यांना कार्ल मार्क्सचा कोणता सिद्धांत मान्य नव्हता

- A The principle of surplus value अतिरिक्त मूल्याचा सिद्धांत
- B The theory of class struggle वर्ग संघर्षाचा सिद्धांत
- C The theory of materialism भौतिकवादाचा सिद्धांत
- D None of these या पैकी नाही

48

Who said that, 'the idea of democracy cannot come into being without a political party'.

"राजकीय पक्षाशिवाय लोकशाहीची कल्पना मूर्त स्वरूपात येऊच शकणार", असे कोणी म्हटले आहे

- A M.N.Roy एम.एन.रॉय
- B Dr.Babasaheb Ambedkar डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर
- C Pandit Nehru पंडित नेहरू
- D Mahatma Gandhi महात्मा गांधी

Q 3 Answer the following in detail. खालील प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. (१० गुण)

A) Elaborate Mahatma Gandhi's concept of Satyagraha and state his ways of Satyagraha.

महात्मा गांधी यांची सत्याग्रह संकल्पना विशद करून त्यांनी सांगितलेले सत्याग्रहाचे मार्ग सांगा.

OR / किंवा

B) Explain Jawaharlal Nehru's concept of Democratic Socialism.

जवाहरलाल नेहरू यांचा लोकशाही समाजवादाची संकल्पना स्पष्ट करा.

OR / किंवा

C) Critically examine the concept of Nehru's Nationalism.

नेहरू यांच्या राष्ट्रवादाच्या संकल्पनेचे टीकात्मक परीक्षण करा.

OR / किंवा

D) Explain Mahatma Gandhi's thoughts on Satya and Ahimsa.

महात्मा गांधी यांचे सत्य व अहिंसा या बाबतचे विचार स्पष्ट करा.

OR / किंवा

E) Explain Mahatma Gandhi's thought on Religion.

महात्मा गांधी यांचे धर्माविषयीचे विचार स्पष्ट करा.

Q 4 Answer the following in detail. खालील प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. (१० गुण)

A) Explain M N Roy's concept of New Humanism.

एम एन रॉय यांची नवमानवतावादाची संकल्पना स्पष्ट करा.

OR / किंवा

B) Explain Dr Ambedkar's concept of State Socialism.

डॉ. आंबेडकर यांचा राज्य समाजवादाची संकल्पना स्पष्ट करा.

OR / किंवा

C) Elaborate M N Roy's criticism on Marxism.

एम एन रॉय यांनी मार्क्सवादवरील केलेली टीका विशद करा.

OR / किंवा

D) Elaborate M N Roy's concept of Radical Democracy.

एम एन रॉय यांच्या मूलगामी लोकशाहीची संकल्पना विशद करा.

OR / किंवा

E) Explain Dr Ambedkar's thought on Caste System.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे जातीव्यवस्थेवरील विचार स्पष्ट करा.